No. 106. DINGSDAG 7 SEPTEMBER. 1858.

VIJF EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30 buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT der belangrijkste Gebeurtenissen.

6 Sept.

Kardinaal *Wisemann*, het hoofd der R. Catholieke kerk in Engeland, hield onlangs eene toespraak aan een feestmaal, die het onderwerp uitmaakt van velerlei zeer ernstige beschouwingen, doch die overigens, voor hen, die de aanmatigingen en plannen der ultramontanen naauwkeurig gadeslaan, niets verrassends hebben.

Zie hier eenige hoogstbelangrijke bijzonderheden aangaande deze zaak.

Meer dan 150 priesters hielden in Ierland eene bijeenkomst, om over de belangen der zaak te spreken en ook Kardinaal *Wisemann* was onder hen. Na den afloop der werkzaamheden vereenigden zich de geestelijken aan een maaltijd, en toen hield de Kardinaal de redevoering, waarvan hier sprake is.

De hoofdinhoud daarvan was:

„Wij hebben iets ontvangen — wij moeten veel meer eischen.

„De R. Catholieken in Groot-Brittanje en Ierland moeten zich vereenigen, om van het Parlement af te persen wat zij eischen.

„De Iersche geestelijkheid moet die van Engeland versterken, om dan vereenigd te verkrijgen, wat Kardinaal *Wisemann* wenscht.„

En de strekking van *Wisemann's* taal?

„De R. Catholieke leeken diets te maken, dat de Engelsche Regering de klagten en vertoogen der R. Catholieke geestelijkheid, ten behoeve van hunne godsdienst, in den wind slaat.

„Het Pausdom en de Priesterschap boven den Souverein, het Bewind, ja boven de Natie te verheffen.„

Om dat regt duidelijk te maken en Groot-Brittanje's aandacht daarop te vestigen, was de eerste dronk aan den disch gewijd aan: *„onzen Allerheiligsten Vader den Paus!„* en de tweede — op Koningin *Victoria?* Gij zoudt het meenen, lezers! en 't zou ook niet meer dan betamelijk zijn geweest, althans van ouds her is het in Engeland bij vereenigingen gebruikelijk, maar Kardinaal *Wisemann* en zijne 150 kerkelijke dischgenooten, dachten er anders over.

Er werd geen toast ingesteld op het welzijn van Koningin *Victoria!*

Dat is het monarchale, het aristocratische Engeland, tot bittere ergernis, en dit geeft sommigen, die in der tijd tegen de staatkundige gelijkheid der R. Catholieken waren, aanleiding tot het verwijt: „Ziedaar de vrucht van uwe wijze staatkunde en het loon voor uwe edelmoedigheid. De verstandige dacht u niet anders toe, maar gij spottet met elke waarschuwing. Hoor nu wat men eischt, onder het: leve de Paus, terwijl er van uwe Koningin geene notitie wordt genomen. Vele landen hebben het tooneel geweest van zulk eene ultramontaansche erkentelijkheid — gij hebt gewild, dat ook Engeland, het Protestantsche Engeland, dit schouwspel moet beleven!„

Er is wel eenige waarheid in dit verwijt, maar weet men dan in Engeland nog niet, dat de ultramontanen alleen onderdanen willen zijn van den Paus? Hun hoofd woont achter de bergen, ginds in het domperland, waar men het menschdom weer wil doen marcheeren op het geluid der kloosterklok en stellen onder de heerschappij van den bisschops-myter.

Geen wonder, dat de *Morning Post*, van de bewering der ultramontanen: „Wij zijn allen 's Paussen onderdanen!„ sprekende, de verontwaardiging van velen over die taal ziende, deze bitter toevoegt: „gij waart vroeger gewoon daarover te lagchen!„

„Wat *Wisemann* sprak, zegt de liberale *Times*, die ook zeer voor de politieke regten van de R. Catholieken ijverde, hadden wij nooit uit den mond eens Kardinaals, zelfs niet op eene bijeenkomst van priesters, verwacht, en hij noemt het weglaten van den toast op Koningin *Victoria*, opregte, onvervalschte Pausgezindheid. Hij is echter nog goedgeloovig genoeg om te voorspellen, dat de leeken der R. Catholieke kerk zich niet in alles zullen vereenigen met sommige grondstellingen des Kardinaals.

Alsof de leeken moed zouden hebben om te zeggen wat zij gelooven en te doen wat hun hart getuigt! Gehoorzamen, lijdelijk en blindelings, dat staat boven de ingang in de kerk van Rome, en die twijfelt in één, wordt uitgeworpen.

Intusschen — wij houden Kardinaal *Wisemann's* toespraak, en de ongemanierdheid der Iersche geestelijken voor een licht, ontstoken in het politiek kabinet van Koningin *Victoria*. Die Vorstin, in Engeland, in Pruissen, ja zelfs in Frankrijk zoo geëerd en gevierd, de echt Koninklijke Vrouw weet, wat zij geldt in de oogen van eene Iersche priesterschaar, die, onder de leiding van een Kardinaal, wel de gezondheid afbidt voor den Paus, maar niet voor Haar, die door Gods genade de kroon draagt van Grootbrittanje en Ierland, en het Protestantsche Engeland is door den heerschzuchtigen Prelaat in de gelegenheid gesteld om te berekenen, wat Rome in Grootbrittanje nog zoekt.

Maar niet alleen Engeland — geheel Europa teekene aan, wat er gebeurde op het Iersche kerkelijke feestmaal. elk Monarch onthoude wie dáár werd vergeten, en het Protestantismus houde het licht goed aan en houde het vooral goed vast.

De ultramontaansche partij is niet alleen stout genoeg om het uit te blazen, maar ook om het geheel weg te nemen, en elk die de vrijheid van godsdienst en van geweten lief heeft, zorge dat men hem, als het te laat is, niet moge toevoegen: „gij waart immers gewoon met onze waarschuwingen te spotten!„

Onze lezers zullen zich nog wel herinneren, dat wij onlangs spraken over de redevoering des heeren *de Persigny*, *Napoleons* vertrouwde vriend, bij de opening der zittingen van de parlementaire raden en hoe die staatsman beweerde, dat Engeland er volstrekt geen belang bij had, om Frankrijk aan te vallen. Wij zeiden toen, dat *de Persigny* ook moest gezegd hebben: „Frankrijk kan er evenmin belang bij hebben, Engeland aan te vallen,„ en wij zeiden dit, gedachtig aan het bekende spreekwoord: „'t kan van één kant niet komen.„ Nu echter komt de *Univers*, het hoofdorgaan van de Europeesche ultramontanen, tegen eene andere verklaring van *de Persigny* op, tegen deze namelijk, dat Frankrijk belang heeft bij de alliantie met Engeland. Contrarie — de *Univers* vindt, dat Frankrijk redenen te over heeft, om Engeland te wantrouwen, ja te bevechten.

Lodewijk XIV, *Lodewijk XV*, *Lodewijk XVI* en *Napoleon I* hebben altijd en met alle kracht gestreden tegen de Engelsche zeeoverheersching, eene heerschappij ten koste van Frankrijk.

Is Engeland nog beheerscher der zeeën?

Dit moet, zegt genoemd blad, tot klaarheid worden gebragt, voor de alliantie iets meer dan een woord, eene waarheid zal zijn.

Dat Engeland die heerschappij zoekt en uitoefent, is voor de *Univers* niet te betwijfelen, en daarom komt hij tot de conclusie, dat de oorlogzuchtige politiek van *Napoleon I* en de drie *Lodewijken*, de politiek is, die ook op dit oogenblik Frankrijk moet huldigen.

Toch heeft de *Univers* eene troost in zijne zeeziekte, en hij haalt die uit de groote apotheek van broeder Jonathan. De N.-Am. republiek, roept de heer *Veuillot*, heeft reeds meer koopvaardijschepen dan Engeland, en die dus beweert: „Engeland is meester ter zee!„ schrapt N. Amerika als met een pennetrek uit de rij der magthebbenden. De *Univers* weet echter wel beter. Als broeder Jonathan zich thans op zee zou meten met John Bull, zou hij wel naar huis worden gejaagd. Wat hij na jaren zal kunnen, is eene andere vraag, maar hij schijnt weinig lust te hebben tot kanon-manifestatien. Hard, brutaal schreeuwen zelfs, doet hij gaarne, maar de daad paren aan het woord! Als 't anders kan, doet hij dat niet. Vechten kost geld en doet zeer, en men weet wel wat men is, maar niet wat men nà den strijd zal zijn.

De *Univers* echter verheugt zich over de tonnenlast der N. Amerikaansche vloot, iets, waaraan *de Persigny* geen waarde genoeg hecht, om daarvoor de vriendschap van Engeland te versmaden.

Ook is de *Univers* zeer boos op *de Persigny*, omdat deze door zijne redevoering de *Times* aanleiding gaf tot de verzekering: „Engeland maakte vrede met Rusland, meer om Frankrijk, dan in zijn eigen belang,„ en zegt, dat Engeland eenigzins gretig naar de vredes-pen greep omdat het zonder Frankrijk den oorlog niet kon voortzetten, hoe gaarne het dit, om twee hoofdredenen, zou hebben gedaan.

En die redenen?

1o. zijn militairen roem, die eenigzins leed, te herwinnen, en

2o. de Russische vloot, even als de Koppenhaagsche, te verbranden, want elk oorlogsschip, 't welk verdwijnt, is een vijand minder voor Engeland,

De *Univers*, die dikwijls meer zegt dan hij kan verantwoorden, zegt ook wel eens wat, dat veel waarheid bevat, maar weinigen durven zeggen.

Het vredestractaat met China is nog niet door den Keizer geteekend althans niet op 5 Julij en dit baarde eenige vrees, te meer, daar men weet, hoe dubbelhartig de mandarijnen, de raadslieden der Kroon, spreken. Men vreesde te meer voor opgeworpen zwarigheden, wijl de Chinesche autoriteiten te Canton zulk eene tergende houding aannamen.

Ook vroeg men zich te Tien-Sing af, of de Europesche diplomaten zich aan dezelfde formaliteiten zouden moeten onderwerpen, die de Chinezen in acht nemen, als zij in 's Keizers tegenwoordigheid worden toegelaten.

't Schijnt, dat de Europesche gezanten Peking mogen bezoeken in Mei en Junij.

Zeer verlangt men naar nadere tijdingen en menigeen denkt in stilte, dat de Chinezen het Westen aan de praat willen houden, om onderwijl zich te versterken en nog eens eene bataille te wagen.

Eene oplettende lezing van het vredestractaat geeft de overtuiging, dat daarin aanleiding genoeg is te vinden tot diplomatische kibbelarij, ook al was men opregter en niet zoo slim als een Chinees.

De berigten uit Britsch Indie zijn niet gunstig. Dit was te voorzien, omdat de vorige al te mooi waren. Dit is het beloop der wereldsche zaken, eb en vloed. De handel kwijnt en men weet niet wie en wat te gelooven, als er gesproken wordt van den toestand des lands.

Er zal echter wel niets belangrijks gebeuren voor de Engelsche krijgsmagt nieuwe versterkingen ontvangen heeft.

De opstandelingen hebben in Oude 100.000 man onder de wapenen.

Opmerkelijk is het echter, en het pleit voor de magt der Engelschen, dat de insurgenten hen niet durven aanvallen.

Die wachten moet tot dat hij wordt aangegrepen, heeft veel kans om te worden verslagen.

Egypte heeft ook eene zamenzwering gehad tegen het leven des Onderkonings, eene zamenzwering, door het fanatismus voorbereid, gevoed en — gelukkig niet uitgevoerd. De houding van *Saïd*-Pacha tegenover de ontevredenen getuigde van moed en kracht. Drie Turken, die Grieksche matrozen op zee hadden omgebragt, werden zonder veel deliberatien opgehangen.

Men zegt ook, dat in Syrie groote opgewondenheid heerscht tegen de Christenen en in Constantinopel zou de Mufti, het kerkelijk opperhoofd, op last des Sultans en op bijzonderen raad van *Rizi*-Pacha in arrest zijn genomen, omdat hij de Muselmannen opruide tegen de Christenen. Ook de Gouverneur-Generaal van Trapesunt kreeg zijn ontslag te huis.

Uit een en ander ziet men hoe weinig de Christen Mogendheden het hart hebben gewonnen der Turksche natie en hoe weinig redenen deze meent te hebben, om dankbaar te zijn voor de verleende hulp tegen Rusland. Dit is het gewone lot van opgedrongen diensten. De stemming, nu in Turkije onder de „regtgeloovigen„ heerschende, is die van wrevel tegen het Christendom en de toeleg om het kruis door de halve maan te verdringen. Kan dit niet geschieden in 't openbaar en door een eervollen strijd, dan zij het in stilte beproefd en door moord op weerlooze Christenen.

Wie weet, hoe spoedig de Christen Mogendheden genoodzaakt zullen zijn, om geheel Turkije onder curatele te plaatsen.

Volgens nog latere berigten had er gedurende drie dagen groote ontsteltenis geheerscht te Aleppo. De Muzelmannen kochten zoo veel mogelijk wapenen en de winkels waren gesloten. De inwoners verlieten zoo veel mogelijk de stad.

Zoo ver men te Constantinopel op 25 Augustus wist, was er nog niets feitelijks tegen de Christenen gebeurd, maar de Turken beleedigden hen toch op allerlei wijze.

Ook te Tropoli was de angst voor bloedige gebeurtenissen zeer groot en alleen bedaard bij de verschijning van een oorlogschip.

Ook daar voorzagen zich de Muzelmannen van wapenen.

De Constantinopolitaansche gemeenteraad achtte zich, tegen gewoonte, geregtigd, om van de Europeanen aldaar belasting te heffen, en die niet genegen was tot betaling, achter de tralien te zetten. De Fransche gezant had de gezanten bijeengeroepen, ten einde te beproeven, of die zaak in der minne zou kunnen worden geregeld.

Ook hierin ziet men, hoe verre de dankbaarheid der Turken jegens hunne redders zich uitstrekt.

Maar — vergeten wij het niet — de oud-Turken, de regtgeloovigen, hebben in het Wes'en ook nooit een redder gezien.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Waterhoogte. Arnhem, 4 Sept. 1 55. El; † A.P. 8.50. Gev. 4 d.

Het heeft Z. M. behaagd, bij besluit van den 4den dezer, Z. K. H. *Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik*, prins van Oranje, te bevorderen van kapitein ter zee á la suite tot schout-bij-nacht.

Z. M. heeft bij besluit van denzelfden dag, Z. K. H. prins van Oranje, kolonel á la suite bij het regement grenadiers en jagers, bevorderd tot generaal-majoor, buiten bezwaar van 's Rijks schatkist.

— Jhr. *E. A. O. de Casembroot*, gouverneur van den Prins van Oranje, is van luitenant kolonel tot kolonel bij den generalen staf bevorderd, en tevens tot kommandeur van de orde van den Ned. Leeuw, dit laatste als een openlijk blijk van 's Konings erkentelijkheid voor de trouwe, belangelooze en gewigtige diensten, door hem als gouverneur van Z. K. H. aan 's Konings Huis en aan den lande bewezen.

— Als eene zeldzaamheid kan worden medegedeeld, dat dezer dagen bij den burgerlijken stand te 's Hage de geboorte van eene dochter is aangegeven, zijnde het eerste kind van een echtpaar, dat in de aanstaande week den 25sten verjaardag van zijn huwelijk vieren zal.

— Het Gemeentebestuur van Genemuiden heeft in eene openbare raadsvergadering met algemeene stemmen het loijale besluit genomen, om de tolheffing op den grindweg van daar naar Kampen met 1 Januarij 1859 geheel af te schaffen.

— Uit de Belgische dagbladen is een zeer dramatisch gerucht overgenomen, betrekkelijk een kind, dat levend in de doodkist zou zijn gesloten, en dat onder de lijkdienst, in de kerk der Minderbroeders te Brussel, uit zijn doodslaap zou ontwaakt zijn.

Deze anecdote wordt bepaald tegengesproken; zulk een geval kan ook niet gebeuren, bij de wijze, waarop de administrative geneeskundige dienst aldaar geregeld is. Het is namelijk den pastoors verboden in hunne kerken een lijk toe te laten, zonder het voorafgegaan overleggen van eene magtiging der artsen, die van het gemeentebestuur in last hebben in persoon de overledenen te bezoeken en zich door schouwing te overtuigen, dat de ontbinding begonnen is. Ook de doodgraver mag zonder zulk eene magtiging van den bedoelden geneesheer geen lijk op het kerkhof toelaten.

— Men schrijft uit 's Hage: „Naar men verzekert, zal op het budget van binnenlandsche zaken worden uitgetrokken de aanzienlijke som van ruim *dertig millioen gulden* voor spoorwegen.” *Utr. Ct.*

— Omtrent de komst van Z. M. den Koning te Rotterdam, verneemt de *N. Rott. Ct* nader, dat Z M. zal vergezeld worden van Z. K. H. den prins van Oranje, en het koninklijk bezoek waarschijnlijk bepaald zal worden op Dingsdag 5 October. Men wacht Z. M. en den prins dan 's middags. 's Konings voornemen zou voorloopig zijn, om in den vroegen avond van denzelfden dag naar de residentie terug te keeren.

— In de zitting van den gemeenteraad, te Middelburg den 1 dezer gehouden, is besloten, om met 1859 de heffing van den plaatselijken accijns op het gemaal weder in te voeren, en is de verordening op de vordering daarvan vastgesteld.

— Te Spanbroek, niet ver van Zijbe-Karspel gelegen, is dezer dagen het volgende gebeurd. Een bedelaar werd door een brigadier gevat en naar den toren gebragt, om daar opgesloten te worden. Daar gekomen, wist de bedelaar zich los te maken en in stede van opgesloten te worden, sloot hij den brigadier op en nam de vlugt. Eerst na vierentwintig uren miste men den brigadier dien men eindelijk, uitgeput van honger, in den toren opgesloten vond.

's Gravenhage, 2 Sept. De arrondissements-regtbank alhier heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van *H Boers Cz.*, aangeklaagd van hoon in een gedrukt en verspreid geschrift tegen den predikant *C. van den Oever*. De regtbank, zich vereenigende met de exceptie van nietigheid der dagvaarding, door den advocaat van den beklaagde mr. *D. Leon*, voorgesteld, heeft die dagvaarding nietig en het Openb. Min. niet ontvankelijk verklaard, de kosten te dragen door den staat.

Amsterdam, 3 Sept. Heden is het Koninklijk gezin in deze stad gekomen. Ten drie ure bereikte hetzelve het paleis. H. M. de Koningin, haar jongsten telg aan de hand houdende, verscheen het eerst op het balkon, en de Vorstin en Moeder werd met de levendigste toejuichingen begroet. Daarop verscheen Z. M. de Koning met den prins van Oranje, en de geestdrift steeg ten top, toen Z M. den prins, die blijkbaar diep ontroerd het indrukwekkend schouwspel gadesloeg, dat zich aan zijn oog vertoonde met hartelijkheid de hand drukte en toesprak. Inmiddels verschenen HH. KK HH prins en prinses *Hendrik* en prins en prinses *Frederik* en met vernieuwde kracht verhief zich het volksgejuich, dat toen de vorstelijke familie het balkon verliet zich nog eens onbedwongen liet hooren. Alle vensters en daken waren met toeschouwers bezet. Ondanks de overgroote menigte, die op den Dam en in de belendende straten was zamengestroomd, werd de goede orde geen oogenblik gestoord.

4 Sept. Heden was er ten 11 ure gala-receptie ten hove, die door *déjeuner de famille* werd gevolgd. Ten 12 ure werd de aankondigde wapenschouwing op den Dam gehouden. Daar waren de stedelijke schutterij, benevens al de aanwezige troepen (infanterie, artillerie, marine en kavalerie) vereenigd, waarbij zich de leden van het *Metalen Kruis* hadden aangesloten. Het kommando was opgedragen aan gen.- majoor *Duycker*. Z. M., vergezeld van Z. K. H. den prins *van Oranje* en van een schitterenden staf, inspekteerde de troepen, die daarna voor HDen. defileerden en aftrokken. Het vaandel der afdeeling *Amsterdam* van het *Metalen Kruis* werd begeleid door muziek en kavalerie, naar de woning van jhr. *P. H. Bicker* terug gebragt.

De parade werd door een dejeuner op het paleis gevolgd.

Z. K. H. prins *Alexander* is 's middag's door de stad gereden om de diergaarde te bezoeken, en de versieringen te zien waardoor zoo vele huizen zich onderscheidden.

Ten 1½ ure begonnen de volksspelen op de Botermarkt en het Funen. Beide terreinen waren op de meest doeltreffende wijze ingerigt. Ten 2 ure is de prins *van Oranje* uitgereden. H. D. heeft de volksspelen op de Botermarkt en het Funen bezocht, en is daar door de kommissie ontvangen. De prins werd door de mededingers en door de onafzienbare volksmassa, die de terreinen omgaf, met de meeste geestdrift begroet. Met belangstelling sloeg Z. K. H. de verschillende spelen gade, en zijne vereerende tegenwoordigheid strekte den deelnemers aan de wedstrijden niet weinig tot aanmoediging.

's Middag's was er gala-diner ten hove van meer dan honderd personen, in de groote zaal. Het hof, de ministers en het korps diplomatiek waren de gasten van HH. MM

De versiering der stad op verschillende punten was allersmaakvolst; vele burgers hebben op uitstekende wijze gewedijverd in het aanbrengen van de keurigste trofeën en opsiering. — Tegen 7½ ure in den avond werd de illuminatie overal ontstoken. Het behoeft naauwelijks gezegd te worden, dat die op eenige punten allerschitterendst was: het heerlijkste weder begunstigde trouwens het feest, en zoowel de gas- en lampion-verlichting als het vuurwerk voldeed bij de windstilte uitnemend. Over 9 uur is de vorstelijke familie van het paleis afgereden en heeft de trein van 11 hofrijtuigen de stad doorkruist. Dat de koninklijke stoet overal met de grootste geestdrift werd ontvangen is natuurlijk.

Zoowel Z. M. als de Koningin en de Koningin-moeder hebben zich herhaaldelijk er over uitgelaten, dat de ontvangst zoo allerhartelijkst was; teregt wordt dan ook opgemerkt, dat, wanneer men de intrede van onze vorstelijke familie in de hoofdstad vergelijkt bij de intogten van Vorsten, die elders plaats hebben, dan een zeer bijzonder verschijnsel in 't oog valt. Overal elders is voor eene dergelijke ontvangst eene aanzienlijke ontwikkeling van militaire magt gebruikelijk. In menige hoofdstad is zelfs kavallerie onmisbaar, zoo om een weg open te maken, als om de vorstelijke personaadjen te beveiligen. In Amsterdam daarentegen is bij den intogt van het koninklijk gezin geen soldaat te bespeuren, en zoo hier en daar de stok van een policie-agent in 't gezigt komt, dan is 't alleen om de zonen der lagere volksklasse van de koninklijke rijtuigen af te weren, welke zonen, volgens een oud gebruik het regt meenen te bezitten, om aan en op de koetsen plaats te nemen, en soms zelfs daar binnen te regt kwamen. Eene zonderlinge vertooning, die soms en niet zonder reden, het vrouwelijke gedeelte van onze koninklijke familie verschrikte. In de laatste jaren heeft de policie te regt begrepen dat te moeten keeren, zij slaagt daarin met bij elk rijtuig een policie agent te voegen. Men ziet daaruit hoe vrij zich onze Vorstelijke familie aan de Amsterdamsche bevolking toevertrouwt en toevertrouwen kan. Het strekt evenzeer tot lof van het koninklijk geslacht, dat ons regeert, als tot bewijs van de goede gezindheid der bevolking.

5 Sept. Heden hebben de Koning en de Koningin-moeder met de leden van het Vorstelijk Huis de godsdienstoefening in de Nieuwe kerk bijgewoond. De hoogleeraar W. *Moll*, sprak naar aanleiding van 2 Cor. 5 vs. 15b. Te 2 uur heeft het Vorstelijk gezin *Natura Artis Magistra* bezocht.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Naar men verneemt, zal door Frankrijk het eiland Madagaskar worden teruggeëischt, en heeft de keizer aan prins *Napoleon*, als minister van Algerie en de kolonien, opgedragen deze aangelegenheid naauwkeurig te onderzoeken. De regten die Frankrijk op genoemd eiland wil doen gelden, zijn afkomstig uit den tijd der regering van *Lodewijk XV*; daarenboven hebben de jongste moorden op de kust van Madagaskar, en waarvan zoowel Fransche schipbreukelingen als Fransche kolonisten de slagtoffers zijn geweest, aan de regering van keizer *Napoleon III* aanleiding gegeven, de vroegere plannen om het eiland tot eene Fransche bezetting te maken weder op touw te zetten.

— Met het oog op den toon, welke door de kerkelijke bladen wordt aangeslagen in verband met de vele moeijelijkheden, welke den Protestanten wordt in den weg gelegd, zoowel bij de uitoefening hunner godsdienst, als bij de middelen, welke zij tot uitbreiding van hun geloof aanwenden, vreest men in Frankrijk, dat de godsdienstige onverdraagzaamheid, welke sedert den val van de Bourbons meer en meer afnam, op nieuw zal herleven. Het *Journal des Debats* wijst op verschillende omstandigheden welke gevaarlijk geacht kunnen worden, voor de thans in Frankrijk bestaande vrijheid van godsdienst. Het blijkt dat de predikanten en onderlingen dezer dagen in hechtenis genomen, aan alle formaliteiten van de wet hadden voldaan. Zoodat het bestuur in verlegenheid verkeert, daar de gevangenen hunne vrijheid niet terug verlangen, vóór dat bij regterlijk vonnis is uitgemaakt, dat de gevangenzetting wederregtelijk is geschied. Bij de vele zaken echter, welke in Frankrijk onderdrukt worden, zal ook nu wel een middel gevonden worden om zich uit dit dilemma te redden, te meer daar alle openbaarheid verboden is.

Nader verneemt men dat die vier personen door eene list aan de gevangenis ontlokt zijn. Onder voorwendsel van hen een voorloopig verhoor te doen ondergaan bragt men hen voor den vrederegter, en daar gekomen vername men zij, dat zij niet weder in de gevangenis zouden worden toegelaten.

ENGELAND.

Onlangs stonden twee personen aan het spoorwegstation te Kingston te spreken, en bood de een aan, het kaartje voor den ander te nemen, die dat verzuimd had, en wel op het oogenblik, dat de trein reeds in het gezigt was. Daartoe liep hij den weg over. De machinist, het gevaar ziende, waarin de man verkeerde, deed de seinfluit met alle magt spelen, en trachtte de machine tot stilstaan te brengen, doch vruchteloos; de onvoorzigtige werd nedergeworpen en letterlijk in stukken gesneden.

— De *United-States Paper* berigt, dat te Rochester (staat New-York) een man woonachtig is, *John Shenandoah O'Brien* genaamd, die 106 jaren oud is, zijnde geboren te Boston in 1752, van een Ierschen vader en eene moeder die tot den Indischen stam van Oreida behoorde. Op zijn twaalfde jaar vertrok hij naar Frankrijk, om voor geneesheer te studeren. Later diende hij in den omwentelingsoorlog in Amerika, keerde terug naar Frankrijk en huwde eene dochter van den keizer van Marokko, bij welke hij acht kinderen had. Weduwenaar geworden zijnde, huwde hij eene Amerikaansche vrouw van Duitsche afkomst. Ten tweeden male weduwenaar, nam hij eene negerin, die vijftig jaar jonger was dan hij; bij kreeg hij haar vier kinderen. In de afstammelingen van dezen *O'Brien* is alzoo het celtische, duitsche, afrikaansche, noord-amerikaansch-indiaansche bloed vermengd.

DUITSCHLAND.

Te Bazel is een man overleden, die door de beschikkingen over zijn kapitaal vermogen zich op eens een grooten naam verworven heeft. De heer *Chr. Merian-Burckhardt*, die, voor zoo ver men weet, geene bloedverwanten nalaat, heeft in zijn testament, onder vele anderen, de volgende legaten vermaakt: aan de verschillende armen- en weldadigheidsinrigtingen der stad 1 millioen francs; aan het Bazelsch zendelinggenootschap 400 000 francs; aan 28 personen sommen van 500 tot 1 millioen fr. (vijf personen ieder 1 millioen); aan zijne gezamenlijke schuldenaars, waaronder ook de Staat (de bankiers uitgenomen) is een jaar intrest geschonken; ieder op zijne goederen werkzame daglooner ontvangt 500 fr.; elk zijner dienstboden, voor ieder jaar dat zij in zijne dienst hebben doorgebragt, 1000 fr.; al zijne pachters, molenaars enz. vrijstelling van een jaar pachtgeld; zijne beide geneesheeren ieder 10 000 fr: verschillende personen een levenslang inkomen van 1000 fr. De Elisabethkerk en het schoolgebouw zullen voltooid worden uit daartoe beschikbaar gestelde fondsen, terwijl aan den bouwmeester dier kerk eene som van 20.000 fr. wordt geschonken. Overigens is zijne vrouw universele erfgenaam, met dien verstande evenwel, dat zijn geheel vermogen, na haren dood, aan de stad Bazel vervalt. Dit vermogen moet echter altijd afzonderlijk worden geadministreerd, waartoe zijne woning als bestuursgebouw is aangewezen; ook mag het bestuur de vaste goederen van den erflater niet verkoopen, maar alleen over de opbrengsten beschikken.

RUSLAND.

Aangaande de ramp, waardoor de stad Astrakan geteisterd is, deelen de Petersburgsche bladen nog de volgende bijzonderheden mede: Den 12den Augustus ontstond brand in een magazijn van hoepels op den linker Wolgarivier. Door den storm aangeblazen, deelden de vlammen zich mede aan verscheiden schepen, die, al brandende ¾ mijl ver de rivier afdreven, tot dat zij op een aldaar gelegen eiland strandden of zonken; twee daarvan geraakten vast aan een met kruid beladen vaartuig, hetwelk in de lucht vloog. Daardoor geraakte, op omstreeks 4 werst van de stad, een staats-korenmagazijn, waarin 37.000 tschetwert graan geborgen waren, alsmede een groot houtmagazijn, in brand. Den volgenden dag dreven weder eenige brandende schepen de rivier af, die op de zoogenoemde Czars-reede 17 andere schepen, waarvan 12 nog de volle lading in hadden, in brand staken. Bovendien werden nog een schip met krijgsbehoeften en drie schepen met laken voor het leger eene prooi der vlammen, terwijl in de stad zelve 121 huizen, 11 werven aan de rivier met de daarop liggende goederen en de steenen kerk der L.-V. van Kasan vernield werden.

NOORD-AMERIKA.

De gelukkige uitslag van het leggen van den transatlantischen telegraaf-kabel heeft, zoo als reeds bekend is, tot buitengemeene blijdschap en groote feestvieringen te New-York en in andere steden der Unie aanleiding gegeven. Te dezer gelegenheid heeft de *New-York-Herald* een zeer uitvoerig verslag van het feit medegedeeld, en boven zijne kolommen in groote letters de volgende regelen geplaatst:

De telegraaf van den Oceaan.
De hoofdstad in een gloriekrans.
Zege voor de wetenschap en de beschaving.
Wie heeft dien grooten schok in het land veroorzaakt?
De boodschap der koningin in haar geheel.
Het antwoord van den president aan de koningin van Engeland,
Het uitwerksel daarvan in de Unie.
Saluut van drie honderd drie-en-dertig kanonschoten.
Vereeniging der gansche wereld.
E pluribus Unum.
De vox populi enz. enz.

Onder de transparanten voor partikuliere woningen las men: „De vereeniging van Engeland met Amerika; in plaats van den trouwring, de atlantische kabel. — *Morse*, de uitvinder, verschafte de kiem; Steers, de werktuigkundige, leverde de *Niagara*; Fields, de werkman, heeft den roemruchtigen arbeid voltooid. — Amerikanen, verheugt u alle! De Amerikaansche uitvinding, machine en arbeid van *Morse*, Steers en Field strekken Amerika toteer. — Europa en Amerika, *Morse* en Daguerre. — De elektriciteit verrast door Franklin, getemd door *Morse*, over den Oceaan geleid door Field. — Getrouwd in Augustus 1858, door W. Field, het oude land van Ierland met het jonge Amerika. Mogen hunne wittebroodsweken van eeuwigen duur zijn! — Vrijheid, gelijkheid, broederschap! Algemeene republiek. — Victoria. Buchanan, *Niagara*. *Agamemnon*. — Onze Field is de Field der wereld. — De atlantische telegraaf, zinnebeeld en onderpand der eeuwigdurende internationale vriendschap. Eere hun die hem gelegd hebben. Gezegend zijn de bevredigers!” enz. enz.

ASSEN, 7 September.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Maandag, 6 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. $64\frac{7}{8}$ percent. Dito 4 Ct. $99\frac{1}{16}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $106\frac{1}{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $87\frac{1}{8}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad nagenoeg onveranderd. — Raapolie lager; op zes weken f 43¼. — Rogge iets hooger; 126 ponds Pruissische f 195. — Overige graanprijzen onveranderd.

De achttiende verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje is jl. Zaturdag alhier herdacht door het uitsteken der vlaggen uit de openbare en vele bijzondere gebouwen, terwijl het garnizoen des middags buitengewoon is onthaald, de manschappen op aardappelen met varkensvleesch en gestoofde appelen, en de onderofficieren bovendien ieder op een flesch wijn.

— Gisteren morgen heeft alhier bij de Arr. Regtbank de plegtige installatie plaats gehad van de heer Mr. J. *van der Feltz*, als regter. Nadat op rekwisitie van den heer Officier van Justitie het proces-verbaal van eedsaflegging was voorgelezen, nam de heer President het woord, herdacht de veranderingen die in de leden van het collegie waren voorgevallen, gedurende het bijna twintigjarig tijdvak, dat hij den voorzittersstoel bekleedde, wenschte den

heer van der Feltz geluk met zijne benoeming en verklaarde hem ten slotte voor geïnstalleerd De heer Officier van Justitie en Jhr. Mr. A. W. *van Holthe tot Echten*, namens de Balie, rigtten daarop nog het woord tot den geinstalleerde, die vervolgens het woord opnam, bedankte voor de welwillendheid, waarmede hij werd ontvangen, en zich ten slotte bij allen aanbeval.

— Tot Arr. IJker te Assen, in plaats van wijlen *G. van der Weijde*, is benoemd de heer *J. van Druten*, thans als zoodanig te Goes geplaatst.

— Door Z. Exc. den Minister van Financien zijn bevorderd tot commies der 1e klasse de commies der 2e klasse *G. F. van Guldener*, thans te Meppel; tot commies der 2de klasse de commies der 3de klasse *C. Hubenet*, thans te Assen; tot commies der 3de klasse de commies der 4de klasse *M. Bruining*, thans te Nieuwbuinen; en benoemd tot commies der 4de klasse *H. ter Haar*, thans geagreerd klerk te Smilde.

— Naar wij vernemen, is *K. Huizing*, veldwachter te Rolde, als zoodanig op zijn verzoek eervol ontslagen.

Sleen, 3 Sept. In den tuin van den veldwachter *Groote* alhier, is dit jaar eene aardappelstam gegroeid, waarvan het loof den omvang had van vier Nederlandsche ellen en waaraan 226 zoowel tamelijke als kleine aardappelen zich bevonden; deze plant is van tijd tot tijd met aarde aangevuld; de langste spruit was meer dan 2½ Ned. el lang.

Coevorden, 5 Sept. Ter eere van onzen geliefden aanstaanden troonopvolger, had onze oude veste gisteren een regt feestelijk aanzien. Reeds vroeg in den morgen wapperde de nationale driekleur van bijzondere en particuliere gebouwen, en mistten wij ook het indrukwekkende van vroegere militaire parades etc., een en ander werd des avonds vergoed door de nette en sierlijke illuminatie van de hier bestaande societeit *Amicitia*, in het midden waarvan een verlicht chassinet met een toepasselijk vers prijkte. Menig glas werd dan ook in de druk bezochte societeit op de gezondheid en het geluk van den Prins geledigd, en groot was de geestdrift, door de aanwezigen voor het huis van Oranje aan den dag gelegd, aan welks waardige telgen de stad onzer inwoning zooveel te danken heeft.

Zwartsluis, 2 Sept. Heden zijn vijf lijken op het eiland Schokland aangebragt van de omgeslagene praam, tusschen Kampen en Elburg, terwijl het dochtertje te Kampen is aangebragt, zoodat de drenkelingen *Roelof Smit*, vrouw, dochter en drie zonen zijn teruggevonden. Gisteren en heden is men bezig met vier Urker vischschuiten en eene geboeide praam de omgeslagene praam weder teregt te brengen, maar tot nog toe te vergeefsch. Treuriger omstandigheid als met deze praam het geval is geweest, is er op de Zuiderzee nog nimmer voorgevallen. Het schip was met talhout geladen; het was 25 Aug. jl. afgevaren en is in dien nacht omgeslagen *Amst. Ct.*

— 6 September. In de vorige week is alhier eene lijderes overleden met name IJ. R., vrouw van J. T., wiens voorbeeld van lijden nog nimmer in deze plaats door sterker is voorgegaan; een getal van 16 jaren aaneen sukkelende, is zij twaalf jaren daarvan bedlegerig geweest.

Veendam, 5 Sept. Door het vooruitzigt op een goeden aardappeloogst beginnen de prijzen te dalen. De fabriekanten bieden slechts 75 cents per mud en de schippers op Groningen hebben de voorgaande week goede eet aardappelen gekocht voor een gulden het mud. — De honig zal dit jaar minder opbrengen dan 't vorige jaar: er is reeds een partijtje voor f 18 verkocht.

Haule, 5 Sept. Met smart deelen wij het berigt mede, dat de jonge dochter alhier, die ter dood toe verwond is, woensdag avond aan hare wonden overleden is. Hartverscheurend is dit overlijden voor de moeder vooral, gelijk ieder weldenkende ligt zal toegeven, te meer, omdat van de lijderesse geen enkel woord gehoord is, door haar geen oog is opengedaan. Wel is de regterlijke magt bezig, om den dader op te sporen, maar tot nog toe schijnt men hem niet magtig te kunnen worden of geene genoegzame bewijzen te vinden, om iemand te arresteren Algemeen is men in deze omstreken met diepe verontwaardiging vervuld over den bedreven gruwel en wenscht men, dat het toch schielijk gelukken mag den regten man gevangen te nemen en de billijke straf over hem te hooren uitspreken.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Assen.

2 Sept. *Veroordeeld:* L. S., arbeider te Bonnerveen, wegens het aanleggen van vuur in de veenen in de gemeente Gieten, binnen den afstand van 50 ellen van de daar aanwezige turf, tot eene geldboete van f 1 en subsidiaire gevangenisstraf van 1 dag; — F. D., landbouwer te Bronneger, wegens het dekken van een huis in de gemeente Borger met stroo, zonder vergunning van Burgemeester en Wethouders, tot eene geldboete van f 25 en subsidiaire gevangenisstraf van 1 dag; — H. S. en J. v. B. arbeidsters te Paterswolde, wegens het gezamentlijk bergen van haardasch op eene mesthoop achter een huis in de gemeente Eelde, binnen den afstand van 10 ellen van dit huis, zonder dat die plaats daartoe, als vergund door Burgemeester en Wethouders was aangewezen; ieder tot eene geldboete van f 2 en subsidiaire gevangenisstraf van 1 dag; — J B., arbeidster te Paterswolde, wegens het plaatsen van vastgebonden vee op gronden, niet voldoende van eenen weg afgevredigd, binnen 8 ellen, gerekend uit het midden van dien weg, tot eene geldboete van f 0.50 en subsidiaire gevangenisstraf van 1 dag; — J. A. S., schaapherder te Valtherveen, wegens het laten loopen van vee op eens anders in den oogst staanden grond, tot eene geldboete van f 3.

Vrijgesproken: R. S., arbeidster te Gieten, gedagvaard geweest wegens enkelen diefstal van te veld staand gras, als niet wettig en overtuigend bewezen.

INGEZONDEN STUKKEN.

UFFELTE den 4 September 1858.

WelEdele Heer!

Vriendelijk verzoek ik UW.E. het volgende in de *Prov. Dr. en Asser Courant* op te nemen.

Eene vreesselijke ramp heeft gisteren avond het huisgezin van den kastelein en stalhouder *Jan van Dijk* alhier getroffen. Ongeveer half tien begeeft hij zich met de zijnen te bed, doch kan, van wege pijn in den mond, niet aanstonds den slaap vatten. Omstreeks tien uur meent hij het gekletter eener hagelbui te hooren; doch hoe groot is zijne ontsteltenis toen hij, van het bed ziende, verneemt, dat de vlammen reeds zijn woonvertrek binnenslaan. Hij vliegt radeloos het bed uit, maakt de zijnen die reeds onbezorgd zijn ingeslapen, ijlings wakker en het gelukt hem zijne geliefde panden van den dreigenden dood te redden. Naauwelijks is het laatste kind gered, of alles staat in lichte laaije vlam.

Wie ooit een dergelijk schouwspel heeft bijgewoond, verbeelde zich, te midden van het geknetter der vlammen, het wanhopig handengewring van eenen radeloozen vader — de hartverscheurende jammerkreten eener bijna zinnelooze moeder — het erbarmelijk geschrei der kinderen en het angstige geloei van het vee!

Wel is er spoedig eene menigte volks op de plaatse des onheils toegeschoten; doch de brand in het achterhuis ontstaan, nam zoo s el toe, dat er volstrekt geene mogelijkheid bestond, om iets van den inboedel te redden Het voor- en achterhuis en eene daaraan verbondene nieuwe schuur, ingerigt tot stalling voor paarden en rijtuigen, de gansche inboedel, eene aanzienlijke partij winkelwaren, rogge, hooi enz. enz., alsmede 3 koeijen en 4 varkens, waaronder 2 vetten, zijn eene prooi der vlammen geworden. Huis en schuur waren tegen brandschade verzekerd, doch de overige bezitting niet. De oorzaak van dezen brand is nog niet bekend.

Wat door noeste vlijt en spaarzaamheid door een talrijk gezin met moeite is gewonnen, is in weinig tijds door de vernielende vlammen verteerd.

Beroofd van alles, bevindt zich dit huisgezin, bestaande uit acht personen, thans in eenen zeer beklagenswaardigen toestand. Het verheugt ons, dat door eenige weldenkende ingezetenen deze ongelukkigen in hunne woningen zijn opgenomen en door anderen van voedsel en kleederen voorzien worden.

Wij hopen, dat de ongelukkige vader vergunning moge bekomen, om de hulp van weldenkende menschenvrienden in te roepen door eene collecte hier en elders.

Lezers dezer courant! Komt de arme vader ten uwen huize, opent dan uwe milde hand en geeft naar uw vermogen iets tot ondersteuning van dit ongelukkig gezin. Wij durven u de verzekering geven, dat gij uwe gaven aan geene onwaardigen zult besteden. Zonder de hulp zijner natuurgenooten is en blijft de toekomst voor den ijverigen en braven *Jan van Dijk* zoo donker!

Bedenkt, dat het zaliger is te geven dan te ontvangen, en dat liefde aan uwe evenmenschen te betoonen, het zaligste werk is, dat gij ooit kunt verrigten!

De God der liefde neige uwe harten tot ruime bijdragen en Hij doe u de zaligheid van het weldoen smaken. En gij, Mijnheer de Redacteur! zult door het opnemen dezer regelen in uwe courant zeer verpligten,

UwEd. dienstv. dienaar,

N. N.

RUINEN, 5 Sept. 58.

Met bevreemding las ik in de *Prov. Dr. en Asser Courant* van gisteren, No 150, onder het rubriek *Kerk- en Schoolnieuws* dat de kerkeraad der hervormde Gemeente te Dwingelo »benevens den Consulent *Ansingh* van Ruinen gedagvaard is voor de Arrondissements Regtbank te Assen" enz.

Dit is in zoo ver eene dwaling, dat niet *Ansingh van Ruinen*, maar Ds. *C. Boon te Diever Consulent van evengenoemde gemeente en in deze betrekking met haren kerkeraad gedagvaard is*, terwijl die dagvaarding slechts aan het Classikaal Bestuur van Meppel bij Deurwaarders exploit ter kennis gebragt, geinsinueerd, en deze insinuatie aan den ondergeteekende als praeses van dat Collegie is beteekend geworden.

De geachte Redactie wordt door hem beleefdelijk verzocht, het boven aangegeven abuis in haar eerstvolgend Nommer te willen herstellen, waarmede zij verpligten zal haren dienaar

B. ANSINGH.

Aan de Redactie der Prov. Dr. en Asser Ct.

HET VOORSCHUTTEN, verleend aan Jaagschuiten en Beurtschepen op de Drentsche Hoofdvaart.

Ofschoon de schippers op de Drentsche Hoofdvaart zich niet wel kunnen vereenigen met het regt, aan bovengenoemde vaartuigen verleend, willen ze evenwel thans hun gevoelen op dit punt niet verdedigen, maar zouden het toch hoogst wenschelijk achten, dat bij den tegenwoordigen lag'n waterstand en het opbanden zijnde ontsluiten der Hoofdvaart, die voorschutting werde ingetrokken of zoodanig gewijzigd, dat zij afvarende tegen een opkomend en opvarende tegen een afkomend vaartuig moesten doorschutten, om hierdoor zoo min mogelijk water te verliezen.

EENIGE SCHIPPERS.

6 Sept. 58.

Het Meppeler Diep.

't Is eene zaak van het hoogste gewigt, dat de verbetering van het Meppeler diep met kracht en ijver wordt bewerkstelligd. De Hooge Regering, ook hiervan overtuigd, heeft zich deze zaak aangetrokken en om dit op hechte en geheel uitvoerbare gronden te kunnen doen, de Staphorster schutsluis te Zwartsluis aangekocht, en plannen tot verbetering van het diep, den eenigen waterweg naar zee voor ons gewest, doen opmaken. Zij heeft die verbetering geprojecteerd van af de Galgenkampsbrug en de Meppeler sluis tot bijna aan Zwartsluis, met een jaagpad langs de beide lijnen tot aan den oliemolen van de erven *Blom* en dan verder langs de noordzijde van het vaarwater tot aan de kalkovens bij Zwartsluis. De afsnijdingen, om het water eene meer regte rigting te geven, zouden, volgens dat plan, slechts eene bodemsbreedte van 7 el 50 dm. hebben, terwijl de kosten daar voor zijn geraamd op f 120 000 met aanvraag om subsidien van de Provincie *Drenthe* en de betrokkene gemeenten *Meppel, Hoogeveen, Smilde* en *Assen*.

Op practische gronden beredeneerd, zoude de voorgestelde breedte geheel ondoelmatig en zelfs voor de schipperij gevaarlijk zijn.

De provinciale Staten van Drenthe hebben voor dit ontwerp toegestaan een subsidie van f 20,000 mits de afsnijdingen minstens 10 ellen bodemsbreedte erlangen.

De Raad der gemeente Meppel heeft voor dit ontwerp f 8000 toegestaan onder voorwaarde dat de afsnijdingen minstens eene bodemsbreedte van 16 ellen bekwamen.

De Gemeenteraad van Hoogeveen heeft het subsidie bepaald op f 4000, zoo ook andere hierbij betrokkene gemeenten bijdragen leveren,

Het is ons niet bekend, of de gemeenten Assen en Smilde subsidien hebben toegezegd.

Verschillende plannen zijn over dit belangrijk werk in de laatste jaren geopperd. Een bestaat daarin om uit de rivier de Reest boven de Weerdmolen door de Staphorster landen langs de zuidkant der stouwe in bijna regte rigting tot aan de Kranenweerd bij Zwartsluis te graven, waarvan de kosten globaal zijn geraamd met eene bodemsbreedte van 10 ellen en een behoorlijk jaagpad op f 80 000.

Een ander plan, schijnbaar meer overeenkomende met het plan thans bij de Hooge Regering aanhangig, bepaalt zich tot afsnijdingen van het tegenwoordige vaarwater van af den oliemolen van de erven *Blom* in bijna regte rigting tot aan de kalkovens van den heer *Tobias* bij Zwartsluis, waarvan de bodemsbreedte zou zijn 16 à 17 ellen met een jaagpad van 3 ellen kruinsbreedte, en waarvan de kosten, globaal berekend, zullen bedragen ruim f 70,000

Bij deze bekende plannen hebben wij nog een geheel nieuw te voegen, hetwelk door een der raadsleden te Meppel, op aanwijzing van een tweetal bekwame practische schippers, in eene onlangs gehoudene raadsvergadering is medegedeeld.

Dat geheel nieuwe plan trok ook onze aandacht, en na eene locale opname is het ons voorgekomen, dat het, door een bekwaam deskundige opgenomen en onderzocht, in de wezenlijke behoefte nog het best van alle plannen zou kunnen voorzien. Daarbij wordt slechts voorgesteld het tegenwoordige vaarwater in al zijne bestaande rigtingen te volgen met afsnijding der verschillende hoeken, zoo en in voege, op de daarvan onder ons berustende schetsteekening, waar alle door ons voorgestelde lijnen zijn aangewezen, te zien is, metbovendien bijlangs het vaarwater, gelijk bij alle andere voorgestelde plannen, een doelmatig jaagpad. Ervarene schippers, hierover geraadpleegd, hebben mede de verwezenlijking van dergelijk plan wenschelijk geacht, en ons verzekerd, dat dit plan in alle opzigten eene naauwkeurige opneming waardig was, hetwelk door opzetting der wallen van de eene en het daarstellen van het jaagpad aan de andere zijde, benevens door eene uitbaggering een vaarwater zou geven, dat overal eene capaciteit zou erlangen, zeer voldoende voor grootere zeeschepen, met besparing van kosten voor onteigening. — Hierdoor zal de schipper veel voordeel kunnen hebben, doordien de breedte eens vaarwaters het wenden en wijken gemakkelijk maakt, het gevaar van aan- en overzeilen aanmerkelijk vermindert, hetwelk bij een naauw vaarwater zoo moeijelijk te vermijden valt, vooral in een stroomend water als het Meppelerdiep, terwijl het voor geheel Drenthe de eenige waterweg naar zee en ook voor verreweg het grootste gedeelte van dat gewest de eenige uitwatering is. —

Wij bevelen dan ook een nader onderzoek van dit plan der regering aan, en zouden het wenschelijk achten, dat de betrokkene Gemeentebesturen en heeren Gedep. Staten het der Hooge regering bekend maakten, om daarvan des verkiezende dat gebruik te kunnen maken, wat zij in het belang der zaak zou vermeenen te behooren. 't Is toch zeer te wenschen, bij de verbetering of daarstelling van werken, dat aller belangen zooveel mogelijk bevredigd worden, en, bedriegen wij ons niet, dit plan zou en voor geheel Drenthe en voor Meppel dit doen.

Een onderzoek althans van dit plan verdient alle aanbeveling. —

De practische schipper toch verlangt wel bij voorkeur, maar geenszins met opoffering van vele gemakken, een lijnregt vaarwater; hij heeft liever een doelmatig, dat is een breed, vaarwater, terwijl toch een vaarwater van minder dan 16 ellen bodemsbreedte ondoelmatig door de schipperij geacht wordt, hetgeen ook door een der hoofd-ingenieurs van Overijssel wordt beaamd.

De thans uitgetrokkene som voor onteigeningskosten zou gevoegelijk tot verdieping kunnen worden besteed en zou daarenboven eene afsnijding van een à twee ellen langs de geheele uitgestrektheid van het vaarwater èn voor het vaarwater èn voor de afwatering van veel belang en tevens nuttig zijn.

Eindelijk wanneer men in aanmerking neemt, dat de verbetering van het kanaal op boven aangeprezene wijze ook even als de door de Hooge Regering geprojecteerde zal kosten f 120 000, de aankoop van de Staphorster schutsluis f 160,000 en de onkosten en verbetering mede op f 120,000 rekent, bekomt men een kapitaal van f 400,000; gerekend tegen een jaarlijksche intrest van 4% zou alzoo te zamen de jaarlijksche rente bedragen f 16000.

Het getal vaartuigen, dat dit vaarwater s' jaarlijks bevaart, kan gerust op 12000 stuks worden geschat, die thans door elkander aan Zwartsluis meer dan f 3-» ieder betalen; zoo men nu de te heffen contributie

door elkander op f 2-„ stelde, zoude dit een bedrag van . . . . f 2400

opleveren en alzoo voor jaarlijksch onderhoud en aflossing . . . . f 800 kunnen worden besteed.

Ten einde de landen te kunnen besproeijen, zou men zoo wel bij *Leenders*, als bij *Beukers* een eind jaagpad op palen kunnen leggen, waardoor ook die zwarigheid zou te boven te komen zijn.

Mogten wij hier mede iets tot wezenlijk nut hebben bijgebragt, wij zullen onze moeite ruim beloond achten.

Advertentien.

De FACULTEIT van BESPIEGELENDE WIJSBEGEERTE en FRAAIJE LETTEREN aan de **HOOGESCHOOL** te Groningen zal, tot afneming van het **EXAMEN**, voorgeschreven bij Koninklijk besluit van den 4den Augustus 1853, ***VACEREN*** op **Zaturdag den 11den September 1858**. Zij die dit EXAMEN wenschen af te leggen, worden uitgenoodigd, zich vóór of op den **9den September e.k** aan te melden bij den DEKEN van voormelde Faculteit.

Groningen, 2 September 1858.

W. HECKER

De ondergeteekende zich hier voor **eigen** rekening als **STOFFEN-VERWER** gevestigd hebbende, beveelt zich door dezen minzaam in de gunst van het publiek aan; hij hoopt zooveel mogelijk door goede bediening zijne geëerde begunstigers genoegen te geven. Woont in de Hagendwarsstraat, tegenover de Wed. W. HARTSUIKER.

Meppel, 4 Sept. 1858.

Dk. BRANDLIGT.

Verhuring

van het **JAGTVELD** te ***WAPSERVEEN***, op Vrijdag den 10den September, des voordemiddags te elf uur, ten huize van den Kastelein JAN BLOK aldaar.

Garve-Boekweit.

De Notaris G. ATTEMA te Oldeberkoop, zal op Zaturdag den 11 September 1858, 's middags 12 uur, ten huize van HANS GORTER te Fochteloo, onder solide borgstelling publiek verkoopen:

De gewone garve BOEKWEIT-PARTEN in de veenen te Fochteloo en Appelscha, waarvan nadere aanwijzing wordt gedaan door K. P. JONGSMA te Appelscha.

Aan belanghebbenden wordt tevens berigt, dat bij deze verkoop, geene andere borgen, dan die in Friesland woonachtig zijn, worden aangenomen; en dat tot ontvangst der restante kooppenningen van het vorig jaar ook op den verkoopdag om 10 uur zitting wordt gehouden.

VERHURING,

bij geslotene briefjes,

van een vol opstrekkend **BOERENERVE** te Wapserveen thans in huur wordende bewoond en gebruikt door JAN DIJK en toebehoorende aan de pastorie aldaar. De voorwaarden van verhuring liggen ter inzage bij ANDRIES KROL, kastelein te Wapserveen, en bij den Notaris Mr. W. O. SERVATIUS te Dwingelo, bij welken laatsten de briefjes voor **den** 20 September e.k. franco moeten worden ingeleverd.

De Notaris Mr. W. O. SERVATIUS te Dwingelo zal ten verzoeke van KAREL SCHOLTEN te Dalen, op aanstaanden Dingsdag den 14 September, des morgens om 11 uren, ten huize van JANNES HAVEMAN, kastelein te Nijensleek, publiek bij palmslag verkoopen:

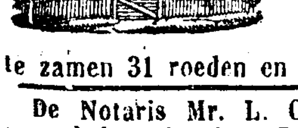

Een **HUIS** en **ERF** met bijgelegen **TUIN** en **BOUWLAND**, staande en gelegen te Nijensleek in het zoogenaamde erve van TEUNIS PIETERS, en te zamen 31 roeden en 60 ellen groot.

De Notaris Mr. L. CARSTEN te Meppel, daartoe benoemd door den heer Regter-Commissaris in na te melden Faillissement, zal ten verzoeke van den heer Mr. E ROELINK, Advocaat te Meppel, als Curator in het Faillissement van JAN OOSTERVEEN ROELOFSzoon, op Donderdag den 9 September 1858, des avonds ten 7 ure, in het HÔTEL *BONTEKOE* te Meppel.

BIJ PALMSLAG PUBLIEK VERKOOPEN:

Een hecht getimmerd **KOOPMANSHUIS**, mede voor **HEERENHUIS** zeer geschikt, voorzien van vier meestal ***behangene Kamers***, groot ***Voorhuis***, ruime ***Korensolders***, ***Keuken***, ***Schuur***, ***Koetshuis*** en ***Stalling*** voor één Paard, ***Regenbak***, ***Welwaterspomp*** en zoo voorts, staande op eene der beste standen aan de Hoofdstraat te Meppel, en waarin gedurende onderscheidene jaren eene ***KOOPMANSAFFAIRE*** is uitgeoefend.

Een **PAKHUIS**, staande aan de Hagendwarsstraat te Meppel, en

Eenen **TUIN** aldaar, bij de Molensteeg gelegen.

De goederen zijn dagelijks voor gegadigden te zien terwijl in persoon of op franco aanvraag nadere informatien zijn te bekomen zoo bij den heer Curator als bij den Notaris.

De gewone jaarlijksche verkooping van de op stam staande **BOEKWEIT** op het Ooster- en Smeulveen, onder de gemeente Emmen, toebehoorende aan de DR. VEEN- en MIDDEN-KANAALMAATSCHAPPIJ, gevestigd te Dordrecht, zal gehouden worden op Donderdag en Vrijdag den 9 en 10 September 1858, 's morgens om 10 uur te beginnen.

Mr. S. J. OOSTING, Notaris.

De Notaris Mr. S. J. OOSTING te Emmen zal op Dingsdag den 14 September 1858, des morgens te 10 uur, ten verzoeke van de wed. GEERT NIJMANTING te Weerdinge en kinderen, ten huize van den kastelein G. J BOESJES te Emmen, publiek verkoopen:

1o. Een perceel ***GROENLAND*** of 25 ***WEIDEN*** op de Eigenaarsmarkte, in de Markte van Weerdinge.

2. Een perceel ***VEEN***- en ***ONDERGROND*** boven diezelfde Markte, en
3. Twee perceelen ***HOOILAND*** op de Runde in de Markte van Emmen en Westenesch.

Mr. S. J. OOSTING, Notaris.

GROOTE BOELDAG.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde, zal op DONDERDAG den 9 September aanstaande, ***in plaats van Maandag den 13 dezer***, des namiddags te 1 uur, ten huize van H. DE VROOME aan de van Lierswijk aldaar, ten verzoeke van de Erven wijlen WIETSE SIGERS DE VRIES te Smilde, in het openbaar verkoopen:

Vier bunders ***BOEKWEIT***, te veld staande in het Kolonieveld, gemeente Norg, en ***drie*** bunders ***Boekweit***, te veld staande op de Molenwijk te Smilde.

Genoemde Notaris zal op tijd en plaats als boven, ten verzoeke van JOHANNES NUIS te Smilde, in het openbaar verkoopen:

Vier bunders **BOEKWEIT**, te veld staande in gezegd Kolonieveld.

En op Maandag den 13 dezer maand, des voormiddags te 9 uur precies, ***in plaats van Vrijdag den 11***, zal gezegde Notaris, ten sterfhuize van WIETSE S. DE VRIES te Smilde, in het openbaar verkoopen:

3 ***PAARDEN***, ruim 20 ***KOEIJEN***, 3 ***VARKENS*** en verdere ***levende HAVE***, ***Boerenwagens***, ***Ploegen***, ***Eggen***, ***Karn*** en verdere ***Bouw- en Melkgereedschappen***, **HUISMEUBELEN**, als ***Kabinet***, ***Bedden***, een staande- en twee Vriesche ***Klokken***, ***Tafels***, ***Stoelen*** en meerdere ***Inboedel***.

FIJNE

Genua- of Tafel-Olie.

HERMAN VAN DEVENTER te Zwolle Hoofd-Dépôthouder voor het Koningrijk der Nederlanden, adverteert door dezen, dat de **GENUA OLIE** van de HH. SERIJ PELZ en COMP. te Genua te bekomen is aan het Hoofd-Dépôt á **70** Ct. en in de onderstaande Dépôts à **75** Ct. per Flesch.

Amsterdam, G.M. DIEPERINK.
Arnhem, G. I. DE ROOS Jr.
Assen, G. G. LAMBERS.
St. Anna Parochie, H. K. TERWERDA.
Appingedam, F. E. WIERSUM
Almelo, wed. R. STEENBERGEN.
Bolsward, F. V. D. PLAATS.
Coevorden, C. J. VAN DER SCHEER.
Delfzijl, H. ROELFSEMA.
Finsterwolde, A. MARTENS.
Francker, N. J. KIERS.
Groningen, E. C. SISSINGH.
„ A. WITTE.
's Hage, Geb. LAMPE.
Harlingen, F. G. RIKKERS.
Hoogeveen, P. VAN VELZEL.
Kampen, D. J. en A. STIBBE Jz.
Loppersum, L. NIEVEEN.
Meppel, J. DE VRIES Mz.
Rotterdam, H. F. SEPMEIJER
„ A. KUILENBURG
Sneek, wedw. L. MEIJER.
Sappemeer, L. K. DIJKHUIS.
Utrecht, J. M. PORTON.
Wildervank, E. D. HULSINK
Zwartsluis, L. D. J. THORBECKE

Aanvrage om Dépôts *franco* aan het Hoofd-Dépôt.

De fleschen zijn allen verzegeld met het cachet en voorzien van de handteekening van HERM. VAN DEVENTER.

Revalenta Arabica.

Dr. GATTIKER te Zurich, wende ze met het beste gevolg bij Maagkanker aan; Dr. WURZER te Bonn, bij Tering, Hoest en Asthma; Dr. HARVEY bij Diarrhée en Zenuwaandoeningen. De heer SCHUURMAN NIEVEEN meldde ons de genezing eener jonge dochter van Maagkramp, het kindje van TUKKER te Utrecht, daarmede opgevoed, werd sterk en tierig.

De **REVALENTA** is een voedsel, hetwelk alle Pillen en walgelijke geneesmiddelen onnoodig maakt en met niet noemenswaardige kosten in korten tijd borst- en Maagkwalen geneest.

Om deze heil... eigenschappen ... voor ontbijt ... schenuurtje ... in dit warme ... dat vele ziekten ontstaan, ... MUNTEND P... VATIEF, ... een gezond... lust opwekt en aan ligchaam en geest veerkracht. Bij kinkhoest, mazelen, kinderpokken en water... is ze zeer aan te bevelen, omdat ze alle branderig... koortsachtigheid wegneemt.

De prijs der **REVALENTA** is 87½ ct, f 2, ... f 8, f 16; zij is te verkrijgen in het VERKOOPH... de bekende Depôts.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus tot wa... der echtheid door F. VON WINDHEIM en Co., Ve... huis, geteekend is.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DEN WENDEN.

En in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

MEPPEL, 26 Aug.—2 Sept. Geh. R. Stam met ...scher. — Ondertr. G. J. Klement met G. Roelink. — ... S. C. Dront geb. van Dijk, van z.; A. Smit geb. Dopk... d.; M. M. Heetjans geb. Nijholt, van d.; A. Dragt geb... Oosten, van z. — Overl. S. Boverhof, ml. 1 j. en 5 maan... L. Overweg, 56 j. en 6 maanden, echtgenoot van M. St... bergen; J. P. van der Steeg, ml. 6 maanden; J. J. Uiter... 64 j., weduwnaar van J Scholten.

ANLOO, 1—31 Aug. Geb. Aaltien, d. van E. F. ... Houwing en E. E. Straatman te Gasteren; Willem, z. van ... Schans en M. Paas te Schipborg. — Geh. Hk. van Rein, ... duwenaar van A. Meursing en Z. van Rein te Gasteren ... Overl. Geert Meijering, geh. 61 j. te Anloo; Ellegien Wil... Klinkhamer, geh. 51 j. te Eext; Willemtien Jans Trip, we... we van R. B. Schuiling, 76 j. te Annen; Hendrik Adolfs, g... 84 j. te Annen; Roelfien Beijering, 1 j. te Anderen; Gees... Reinders, 3 j. te Anderen.

VRIES, 1—31 Aug. Geh. Geene. — Geb. Mozes, z. ... Nathan Nathans en Aaltje ven den Berg; Albertus, z. van ... Al Struik en Janna Weersing; Henderkien, d. van He... Biemold en Roelfien Baving; Gerrit, z. van Hein Tale... Trientien Homan; Annechien, d. van Jakob Timmer en ... tien Bebingh; Roelofje, d. van Otte Koops en Aaltien ... — Overl. Grietien van der Klink, geh. met Hendrik H... 43 j.; Hendrik Lammers, ongeh. 33 j.; Grietien Bloe... weduwe vad Hendrik Meulenkamp Vedder, 87 j.

COEVORDEN, 1—31 Aug. Geh. Geene. — Bev. H. ... lenberg geb. Arends, van z.; G. Getkate geb. Geugies, va... H. Z. Berends geb. Klaassen, van d.; H. Notting geb. v. d. H... van d.; W. Woltersom geb. Koenderink, van z.; G. Georg... Richters, van z.; A. Welink geb. Grobbe, van z.; J. G... Hartogh geb. Norden, van z.; E. Gruppen geb. Eisen, va... G. Bosman geb. Ambergen, van z. — Overl. Gerhard La... 1 j. en 6 maanden; Harm Geers, 1 dag; Frederik Wolte... 3 dagen.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 3 Sept. TARWE. Poolsche iets hoo... roode onveranderd; 135 ℔ witbonte Poolsche f 330 bij p... 162/2 ℔ nieuwe Bovenl. f 287. — ROGGE met gooden ... del iets hooger, 128 ℔ Rostocker f 205; 120 ℔ Archangel f ... 118 ℔ Petersburger f 176 bij partij — BOEKWEIT on... derd; 120, 121 ℔ Amersfoortsche f 225, 228. — KOOLZA... £ ½ lager; Fransch £ 70; op 9 vaten Olie in Sept. £ 7... Nov. £ 80½. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOL... dadelijk en op levering flaauw; op 6 weken f 44¼; ... gend f 43; Oct. 43, 42¾; Nov. f 43½, ¼; Dec. f 43¾, ... LIJNOLIE dadelijk en op levering lager afgegeven; op ... weken f 33½; Vliegend f 32; 1o. Oct. f 32¼, 32; ... f 32¼, ½; Dec. f 33¼, 33; Voorjaar f 33. — HENNEPOL... op 6/w. f 39¾; Vliegend f 38½. — RAAPKOEKEN ... 1040 stuks f 92 a f 97. — LIJNKOEKEN per 104... f 11½ a f 14½.

SCHIEDAM, 3 Sept. MOUTWIJN f 17½ per ... contant, voor benoodigden besteed. — JENEVER ... Amst. proef f 21 a f 21½ per vat contant bij partij.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1858.

	pCt.	3 Sept.	4 Sept.		pCt.	3 Sept.
Nederl. W.S.	2½	64 15/16	64⅞	*Polen*,		
—	3	77⅜	77¼	Aand. fl 500	/	154¾
—	4	99 1/16	99	Obl.	4	82½
Amort. Synd.	3½		94⅛	*Spanje*, Obl.	1½	28⅝
Handelm.	4½	188½	188¾	Obligatien	3	45¼
O. I. Leening	4	98⅝		Binnenl.	3	39 11/16
Aand. H. Spw.				Amortisable		10⅛
— R. —	4½			Bewijz. Coup.		
Ned. B.				*Oostenrijk*,		
Maats. Weld.				Oblig. Goll	5	
Rusland,				— —	4	
Obl Hope	5	106½	106¼	— Metal.	5	77 11/16
Dito 1831/33	5	92		— RenteA.	5	87½
Cert. 1840	4	87⅛	87⅛	— Nation.	5	78⅛
— Stieglitz	4	87 1/16		— —	2½	39 11/16
— Nieuwe	4			*Belgie*, Cert.	2½	
— 5e Serie	5	98½		Rothschild	2½	53¾
— 1855 6eS,	5	102 7/16	102 7/16	*Portug.*, Obl.	3	47½
— van Ass.	6	67⅛	67⅛	Brazilien	5	100⅛
				Weener aandeelen	4	326

3 Sept. **De markt** was algemeen minder geanimeerd, zo... en opzigte van prijzen als omzettingen.

4 Sept. Omzettingen en variatien waren van geringe bete... kenis; de feestdag zal wel de aanleiding zijn van de onbedr... lendheid der eersten

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** te ASSEN.